

Stichting
Prenatale Screening
Noord-Holland

Stichting
Prenatale Screening
Noordoost-Nederland

SPN

Document Werkafspraken NIPT Bloedafname

Versie : 6.0
Datum : 2 juni 2026

Inhoudsopgave

1. [Inleiding](#)
 2. [Werkprocesbeschrijving c.q. instructies voor bloedafnameorganisaties](#)
[Bestelinstructies en bewaren bloedafnamesets](#)
[Pre-afname instructies](#)
[Afname-instructies](#)
[Verpak- en verzendinstructies](#)
 3. [Werkafspraken voor NIPT-laboratoria](#)
[Bloedafnamesets: uitleveren, afname-instructies en voorraad](#)
[Monsterontvangst](#)
[Afleverinstructies en openingstijden feestdagen](#)
[Instructies bij niet ontvangen van bloedbuizen van PostNL](#)
[Peridos uitslagcodes](#)
 4. [Tarieven en declaraties voor bloedafnameorganisaties](#)
 5. [Contactgegevens](#)
 6. [Wijzigingen bij bloedafnameorganisatie](#)
[Wijzigingen contactpersonen/-gegevens bloedafnameorganisatie](#)
[Wijzigingen bloedafnamelocaties](#)
[Wijzigingen van NIPT-laboratorium](#)
 7. [Omgaan met incidenten, calamiteiten en klachten](#)
[Incidenten en calamiteiten](#)
[Klachten](#)
- [Bijlage 1. Bestelinstructies bloedafnamesets NIPT](#)

Versiebeheer

Versie 6.0:

Vastgesteld door Platform Regionale Centra op 2 juni 2026

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 5.0

- Tekstuele en lay-out aanpassingen naar aanleiding van voortschrijdend inzicht:
 - o Instructies zijn geherstructureerd, de grijze vlakken zijn verwijderd;
 - o Tekst is ingekort (bijvoorbeeld door dubbele of verouderde informatie te verwijderen of te verwijzen naar protocollen);
 - o Website links staan niet meer als URL in de tekst, maar zijn als hyperlink toegevoegd.
- De bereikbaarheid van de Peridos servicedesk wordt beschreven in hoofdstuk 5 en niet meer door het gehele document.
- RIVM Centrum voor Bevolkingsonderzoek is vervangen door RIVM.
- De houdbaarheid van bloedbuizen dient zowel te worden gecontroleerd op de doos als op het venster van de bloedafnameset.
- Er is toegevoegd hoe te handelen als een BAO van NIPT-laboratorium wisselt.

Datum van inwerkingtreding van versie 6.0: 2 juni 2026

Versie 5: 1 april 2025

Vastgesteld door Platform Regionale Centra op 11 maart 2025

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 4.0

- Tekstuele aanpassingen naar aanleiding van voortschrijdend inzicht
- Veranderingen vanwege de gewijzigde NIPT per 1 april 2025
- Overall is helpdesk@peridos.nl gewijzigd naar servicedesk@peridos.nl
- Enkele instructies zijn gewijzigd of toegevoegd
 - o Verzoeken van BAO's rondom wijzigingen kunnen rechtstreeks naar het Regionaal Centrum gestuurd. Niet meer naar de Servicedesk Peridos.
 - o Wat te doen bij een lastige afname -> stuur altijd twee bloedbuizen in. Het NIPT-laboratorium bepaalt of het volume toereikend is. (p.9)
- Hoofdstuk 7 is verdeeld in een paragraaf voor Bloedafnameorganisaties en een paragraaf voor Laboratoria.
- Vanaf 22 april 2025 verandert het afleveradres van het NIPT laboratorium van het AmsterdamUMC, locatie VUmc
- Het contactadres van het Laboratorium Amsterdam is veranderd naar LGA-NIPT@amsterdamumc.nl (p.15)

Datum van inwerkingtreding van versie 5.0: 1 april 2025

Versie 4: 1 oktober 2024

Tekstuele wijziging afleveradres Erasmus MC.

Datum van inwerkingtreding van versie 4.0: 1 oktober 2024

Versie 3: 1 juni 2024.

Vastgesteld door Platform Regionale Centra op 9 april 2024.

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 2.0:

- Tekstuele aanpassingen naar aanleiding van voortschrijdend inzicht.
- Er is (tijdelijk) geen bevestigingsmail aan zwangeren. Dat is overall verwijderd en procedure omschrijvingen zijn daarop aangepast.
- Enkele inhoudelijke instructies zijn duidelijker uitgeschreven.
- Enkele instructies zijn gewijzigd of toegevoegd:
 - o Het is toegestaan één van de twee stickers van de buis te verwijderen en voor eigen administratie te gebruiken.

- De werkwijze bij buizen die stuk zijn of gaan: gebruik in principe een volledig nieuwe set.
- Voor wijziging AGB-code is contact nodig met het Regionaal Centrum.

Datum van inwerkingtreding van versie 3.0: 1 juni 2024

Versie 2: januari 2023, vastgesteld door het RIVM-CvB januari 2023. Geldig tot 1 juni 2024.

1. Inleiding

Dit document bevat de werkafspraken voor de te leveren bloedafnamediensten ten behoeve van de Niet-Invasieve Prenatale Test (NIPT) door de hiervoor gecontracteerde bloedafnameorganisaties. Deze afspraken zien (ook) toe op de NIPT-laboratoria, voor zover de diensten van de NIPT-laboratoria betrekking hebben op operationele zaken rondom de bloedafname. Dit Document Werkafspraken NIPT Bloedafname¹ bevat daarmee alle noodzakelijke operationele afspraken tussen de Regionale Centra, de bloedafnameorganisaties, de NIPT-laboratoria en overige partijen, waaronder DaklaPack. Dit document maakt onderdeel uit van de Overeenkomst Bloedafnamediensten NIPT, zoals gesloten tussen de Regionale Centra en de bloedafnameorganisaties, en maakt onderdeel uit van de Overeenkomst Bloedanalysediensten NIPT, zoals gesloten tussen de Regionale Centra en de NIPT-laboratoria. De medische NIPT valt buiten de scope van dit document. De Coöperatie Landelijk Bureau Prenatale Screening (hierna: CLBPS) ondersteunt de Regionale Centra bij de taken in dit (werk)proces.

Wijzigingen in het Document Werkafspraken die de bloedafnameorganisaties betreffen, worden door de Regionale Centra schriftelijk gelijktijdig aan alle gecontracteerde bloedafnameorganisaties medegedeeld. Wijzigingen in het Document Werkafspraken die de NIPT-laboratoria betreffen, worden schriftelijk medegedeeld door de Regionale Centra ná overeenstemming tussen de Regionale Centra en de NIPT-laboratoria.

In het geval van een wijziging wordt ook de datum van inwerkingtreding van het gewijzigde Document Werkafspraken kenbaar gemaakt. Vanaf die datum maken de gewijzigde afspraken onverkort deel uit van de Overeenkomst. De bloedafnameorganisaties en de NIPT-laboratoria dienen het meest recente [Document Werkafspraken NIPT Bloedafname](#) te hanteren en na te leven.

2. Werkprocesbeschrijving c.q. instructies voor bloedafnameorganisaties

De bloedafnameorganisaties werken conform de [kwaliteitseisen voor bloedafnameorganisaties](#). Periodiek wordt een kwaliteitsrapportage beschikbaar gesteld².

Hieronder volgen de in chronologische volgorde beschreven werkprocesbeschrijving c.q. instructies voor de bloedafnameorganisaties.

Bestelinstructies en bewaren bloedafnamesets

De bloedafnameorganisatie zorgt voor het tijdig bestellen van de juiste NIPT-bloedafnamesets³ (hierna: bloedafnamesets) voor al haar toegelaten bloedafnamelocaties, opdat zij altijd beschikt over voldoende voorraad. Daarbij gelden ten minste de volgende voorwaarden:

- De bloedafnameorganisatie is bekend met de bestelinstructies (zie [Bijlage 1. Bestelinstructies bloedafnamesets NIPT](#));

¹ Het Document Werkafspraken NIPT Bloedafname wordt ook wel Document Werkafspraken genoemd.

² Op termijn wordt dit rapport uitsluitend beschikbaar gesteld in Peridos. De persoon met de rol bloedafnameorganisatie contactpersoon algemeen kan deze rapportage dan inzien.

³ De NIPT-bloedafnameset bestaat uit: buitenste envelop, een afname-instructie, twee glazen STRECK-bloedbuizen met voorgestickerde barcode, een rigid safetybag met absorptiemateriaal en een retourenvelop.

- De bloedafnamesets zijn beperkt houdbaar na uitlevering (minimaal 6 maanden). De houdbaarheid van de bloedafnameset staat boven op de doos en in het venster van de bloedafnameset. De bloedafnameorganisatie is verantwoordelijk dat bij de bloedafname alleen bloedafnamesets worden gebruikt waarvan de houdbaarheidsdatum niet verstreken is;
- De bestelde bloedafnamesets worden geleverd op de bevoorradingslocatie van de bloedafnameorganisatie. Dit is één centraal afleveradres per bloedafnameorganisatie. De bloedafnameorganisatie is verantwoordelijk voor de tijdige distributie van de bloedafnamesets naar al haar toegelaten bloedafnamelocaties;
- De bloedafnamesets moeten na ontvangst bij kamertemperatuur en op een droge plek worden bewaard;
- Het is voor de bloedafnameorganisatie **niet toegestaan** de bloedafnamesets, die zij verkrijgt in het kader van de uitvoering van de NIPT, te gebruiken voor een ander doel dan opgenomen in de Overeenkomst. Dat betekent onder andere dat de bloedafnamesets niet gebruikt mogen worden voor de NIPT op medische indicatie;
- De bloedafname wordt uitgevoerd door een daartoe door de bloedafnameorganisatie gekwalificeerd geacht persoon (volgens de ISO:15189:2022-norm), hier verder aangeduid als 'bloedafnamemedewerker'.

Pre-afname instructies

- De zwangere meldt zich, al dan niet op afspraak, bij de bloedafnameorganisatie van haar keuze. Deze keuze is door de verloskundig zorgverlener vastgelegd in de aanvraag NIPT. Heeft de zwangere vragen over de NIPT in het algemeen, verwijst haar dan voor meer informatie naar haar verloskundig zorgverlener of naar de [website van het RIVM](#).
- Er is sprake van twee varianten voor het aanvraagproces: een papieren aanvraagformulier via Peridos, of een digitaal aanvraagformulier via LabOnline in het LIMS. Per bloedafnameorganisatie geldt één variant. Ter informatie: aanvragers van de NIPT dienen **altijd** het aanvraagformulier te printen en mee te geven aan de zwangere.
- De bloedafnameorganisatie is verantwoordelijk voor **het correct en zorgvuldig identificeren** van de zwangere volgens geldende richtlijnen (o.a. de Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg), zodat de identificatie van de zwangere geborgd is. De bloedafnamemedewerker controleert de persoonsgegevens van de zwangere (naam, geboortedatum, BSN) op het (digitale) aanvraagformulier aan de hand van een wettelijk identiteitsdocument⁴. Hieronder wordt per aanvraagvariant deze controle in stappen beschreven.
- Pre-afname met papieren aanvraagformulier:
 - Vraag de zwangere om het papieren Peridos aanvraagformulier.
 - Heeft de zwangere geen papieren aanvraagformulier bij zich, dan kan er geen bloedafname plaatsvinden.
 - Maak een dossier aan voor de zwangere in het LIMS. Voer **altijd** het BSN, zoals vermeld in Basisregistratie Personen/Gemeentelijke Basisadministratie en het identiteitsdocument, en de geboortedatum handmatig in en voer de Peridoscode in door de barcode te scannen van het papieren aanvraagformulier.
 - **Als het BSN op het papieren aanvraagformulier niet overeenkomt met het BSN op het identiteitsdocument van de zwangere of als het BSN ontbreekt, dan mag er geen bloed worden afgenomen.** Adviseer de

⁴ De identiteit moet worden vastgesteld aan de hand van één van de documenten die in de Wet op de identificatieplicht zijn aangewezen, dus niet een kopie daarvan.

- zwangere contact op te nemen met haar verloskundig zorgverlener om het BSN-veld op het aanvraagformulier aan te laten passen.
- Heeft de zwangere geen BSN in de Basisregistratie Personen/Gemeentelijke Basisadministratie? Voer dan in plaats van het BSN tenminste de volgende gegevens in: achternaam, voornamen, geboortedatum, postcode, huisnummer en woonplaats van het woonadres. **Het BSN-veld dient leeg gelaten te worden, zodat dit overeenkomt met het papieren aanvraagformulier.** Gebeurt dit niet, dan levert dit foutmeldingen op met als gevolg een mogelijk mislukte aanvraag waardoor het bloed niet kan worden geanalyseerd.
 - Controleer op het papieren aanvraagformulier of de zwangere al bloed mag laten prikken. De datum vanaf wanneer dit kan staat halverwege het formulier. Bloedafname voor de NIPT kan plaatsvinden bij een zwangerschap van minimaal 10+0 weken, tot het einde van de zwangerschap. Als er te vroeg bloed wordt afgenomen, kan het bloed niet worden geanalyseerd.
 - Ziet de zwangere tijdens de afspraak dat er een fout staat op het papieren aanvraagformulier dat zij van haar verloskundige heeft ontvangen (bijvoorbeeld dichoriale tweeling of vanishing twin is niet vermeld)? Adviseer de zwangere om ter plekke contact op te nemen met haar verloskundig zorgverlener. Wanneer de aanvraag incorrect is, mag er nog geen bloed afgenomen worden en kan er geen analyse verricht worden. Adviseer de zwangere om de fout te laten herstellen en een nieuwe afspraak te maken voor bloedafname.
 - Pre-afname met digitaal aanvraagformulier:
 - Haal het digitale aanvraagformulier op via LabOnline in het LIMS met behulp van het BSN van de zwangere. Het ophalen van het digitale aanvraagformulier gebeurt conform lokale protocollen.
 - Het aanvraagbericht kan alleen gestuurd worden naar de bloedafnameorganisatie die door de aanvrager is geselecteerd in het aanvraagbericht. De zwangere kan dus **niet** naar een andere bloedafnameorganisatie gaan, want daar zal dan geen aanvraagformulier te vinden zijn.
 - De bloedafnamemedewerker controleert de naam, geboortedatum en het BSN, zoals vermeld in Basisregistratie Personen/Gemeentelijke Basisadministratie en het identiteitsdocument, van de zwangere in de digitale aanvraag;
 - **Als het BSN op het digitale aanvraagformulier niet overeenkomt met het BSN op het identiteitsdocument van de zwangere of als het BSN ontbreekt, dan mag er geen bloed worden afgenomen.** Adviseer de zwangere contact op te nemen met haar verloskundig zorgverlener om het BSN-veld op het digitale aanvraagformulier aan te laten passen.
 - Heeft de zwangere geen BSN? Controleer dan tenminste de volgende gegevens: achternaam, voornamen, geboortedatum, postcode, huisnummer en woonplaats van het woonadres.
 - De zwangerschapstermijn hoeft niet te worden gecontroleerd, omdat een digitaal aanvraagformulier enkel kan worden verstuurd bij een zwangerschap van minimaal 10+0 weken.
 - Zijn er twee digitale aanvraagformulieren? Dit komt meestal doordat er een wijziging is geweest op de eerste aanvraag. **Neem altijd het meest recente aanvraagformulier.**
 - Als er geen digitaal aanvraagformulier van de zwangere kan worden gevonden of er wordt een fout (bijvoorbeeld dichoriale tweeling of vanishing twin is niet

vermeld) in de aanvraag ontdekt: adviseer de zwangere om ter plekke contact op te nemen met haar verloskundig zorgverlener.

- Als de verloskundig zorgverlener de aanvraag direct kan aanpassen, kan de bloedafname doorgaan.
- Als de verloskundig zorgverlener het probleem niet direct kan oplossen, kan er op dat moment **geen bloedafname** plaatsvinden. Adviseer de zwangere om de fout te laten herstellen en een nieuwe afspraak te maken voor bloedafname.
- Let op: het duurt enkele minuten voordat de aanvraag zichtbaar is bij de bloedafnameorganisatie. Als de zwangere binnen 10 minuten na de aanvraag van de verloskundige bloed komt afnemen, kan het voorkomen dat het bericht nog niet ontvangen is.

Afname-instructies

De afname-instructies zijn gelijk voor beide varianten van het aanvraagproces (papieren of digitale aanvraagformulier). Bij tegenstrijdigheden tussen de afname-instructies in de bloedafnamesets en dit Document Werkafspraken is dit Document Werkafspraken leidend.

- De bloedafnamemedewerker maakt voor de bloedafname gebruik van de bloedafnamesets die hiervoor door de NIPT-laboratoria via de bestelsite van de firma DaklaPack ter beschikking zijn gesteld. Het is uitdrukkelijk **niet toegestaan** andere bloedbuizen dan de STRECK-bloedbuizen uit de NIPT-bloedafnameset te gebruiken.
- De bloedafnamemedewerker neemt één bloedafnameset en controleert de houdbaarheidsdatum van de bloedafnameset op de doos én in het venster van de bloedafnameset zelf. Wanneer de houdbaarheidsdatum is verstreken, kan deze bloedafnameset niet gebruikt worden.
- De bloedafnamemedewerker scheurt de bloedafnameset open op de stippellijn;
- De bloedafnamemedewerker controleert of de bloedafnameset compleet en in goede staat is.
 - Als één of beide buizen niet in goede staat is, gooi deze dan weg en open een nieuwe bloedafnameset. Ook in het geval één of beide buizen onbruikbaar worden tijdens bloedafname, neem dan een **gehele nieuwe bloedafnameset. Combineer nooit buizen uit twee verschillende sets.** De buizen in één bloedafnameset horen bij elkaar en dienen bij elkaar te blijven.
 - De vloeistof in de buis is om het bloed langer bruikbaar te houden voor de test, deze dient niet verwijderd te worden. De vloeistof is niet schadelijk mocht deze gemorst worden.
- De bloedafnamemedewerker neemt het bloed af door middel van een directe venapunctie en vacutainer systeem en maakt gebruik van een standaard naaldhouder voor 16 mm of een 'butterfly'-collectieset. Bij gebruik van de 'butterfly'-collectieset wordt altijd een voorloopbuis gebruikt om lucht uit de leidingen te halen.
 - Het is belangrijk dat de juiste volgorde wordt aangehouden als meerdere bloedafnames gecombineerd worden (bijvoorbeeld NIPT in combinatie met de prenatale screening op Infectieziekten en Erytrocytenimmunisatie). STRECK-bloedbuizen kunnen na een EDTA-buis en voor de Glycolytic inhibitor buis afgenomen worden. Bij afname na een buis met additief (Heparine) **altijd** een voorloopbuis zonder additief of EDTA-buis afnemen voordat de STRECK-bloedbuis wordt afgenomen.
- Beide bloedbuizen worden maximaal gevuld (10 ml).

- Als de afname (bij herhaling) zo moeilijk verloopt dat een kleine hoeveelheid bloed (minimaal 2 ml bloed) is verkregen, scan dan alsnog de buizen en stuur ze op naar het NIPT-laboratorium.
- **Alleen als de bloedafname in zijn geheel niet lukt of er is minder dan 2 ml bloed verkregen: scan dan de buizen niet en stuur niets op naar het NIPT-laboratorium.** Adviseer de zwangere contact op te nemen met haar verloskundig zorgverlener om het vervolg te bespreken.
- Na afname mengt de bloedafnamemedewerker direct het bloed door de beide bloedbuizen ieder 10 keer 180 graden te zwenken.
- Direct na de bloedafname scant de bloedafnamemedewerker de barcodes op beide gevulde bloedbuizen, zodat de barcodes direct worden gekoppeld aan aanvraaggegevens.
 - **Let op:** door te scannen koppel je de barcodes van de bloedbuizen aan een aanvraag. Dit is een belangrijke stap. Het NIPT-laboratorium kan niet controleren of de bloedbuizen gekoppeld zijn aan de juiste aanvraag, omdat de gegevens van de zwangere niet op papier met de bloedbuizen worden meegestuurd. Voer het scannen daarom zorgvuldig uit.
 - Het is **niet toegestaan** andere of eigen stickers/etiketten op de bloedbuizen te plakken.
 - Het is **niet toegestaan** op de stickers te schrijven. Dit veroorzaakt problemen met de robots in het NIPT-laboratorium.
 - Indien de verkeerde buizen gescand zijn, neem dan contact op met de Peridos servicedesk.
- De bloedbuizen bevatten twee stickers met de SB-code. Het is toegestaan één van deze twee stickers van de buis te verwijderen en voor eigen administratie te gebruiken.
- De bloedafnamemedewerker vult de datum en tijd van bloedafname en de bloedafnamelocatie digitaal in, of deze gegevens worden automatisch door het LIMS ingevuld, zodat deze informatie gekoppeld is aan de aanvraaggegevens. De bloedafnamemedewerker controleert en accordeert de digitale gegevens, waarna de aanvraag wordt afgesloten. **Het is van groot belang dat de afnamedatum juist is en deze mag niet meer handmatig aangepast worden.**
- De digitale gegevens over de bloedafname worden middels [een door Peridos gespecificeerd EDIFACT- of HL7v2-retourbericht](#) door de bloedafnameorganisatie naar het volgende ZorgMail adres van Peridos gestuurd: 500109387@lms.lifeline.nl. Het retourbericht dient uiterlijk binnen één uur na het afronden van het gehele bloedafnameproces (laatste stap in dit proces is het moment van verzenden van de bloedbuizen naar het NIPT-laboratorium) verzonden te zijn, zodat deze informatie bij Peridos bekend is voordat de buizen bij het NIPT-laboratorium arriveren en gescand worden voor analyse.
 - Als er een retourbericht naar Peridos is gestuurd dat foutieve informatie bevat, bijvoorbeeld een verkeerde afnamedatum, of als er informatie in het retourbericht ontbreekt (zoals het ontbreken van een BSN terwijl de aanvraag wel een BSN bevat) is het de bedoeling dat de bloedafnameorganisatie deze fout zelf zo snel mogelijk herstelt, zoals beschreven in [deze handleiding](#). In veel gevallen (fouten in het retourbericht) worden ook vanuit Peridos automatische foutmeldingen gestuurd aan de bloedafnameorganisatie databeheerder.
 - **Als het niet lukt om de fout te herstellen binnen één uur na de bloedafname, neem dan direct contact op met de Peridos servicedesk** (zie [Hoofdstuk 5. Contactgegevens](#)).

Verpak- en verzendinstructies

- De bloedafnamemedewerker plaatst de gevulde bloedbuizen in de rigid safetybag (dit is onderdeel van de bloedafnameset) en sluit deze met de plakstrook.
- De bloedafnamemedewerker plaatst de rigid safetybag daarna in de retourenvelop (dit is onderdeel van de bloedafnameset) en plakt deze direct dicht.
 - Als er gebruik is gemaakt van het papieren aanvraagformulier, stuur dit dan **nooit** mee in de retourenvelop.
- De verpakte bloedbuizen dienen direct na het moment van afname tot ontvangst bij het betreffende NIPT-laboratorium bij kamertemperatuur te worden bewaard en vervoerd. **Bewaar de bloedbuizen niet in de koelkast of vriezer**, omdat dan hemolyse optreedt.
- De verpakte bloedbuizen dienen **uiterlijk binnen vier kalenderdagen** na het moment van bloedafname te zijn ontvangen door het NIPT-laboratorium, oftewel binnen 4x 24 uur. Let op dat bloedbuizen die op vrijdag ná 16.00 uur ontvangen zijn door het NIPT-laboratorium, pas op de daaropvolgende maandag verwerkt kunnen worden. Het betreffende NIPT-laboratorium staat vermeld op de retourenvelop in de bloedafnameset.
 - Als er bloed is afgenomen en een retourbericht is verwerkt in Peridos, maar de bloedbuizen zijn niet binnen 4x 24 uur ontvangen door het NIPT-laboratorium, dan sluit Peridos automatisch de aanvraag met de melding dat de bloedbuizen te lang onderweg zijn geweest. Het NIPT-laboratorium vernietigt de bloedbuizen, met als gevolg dat de zwangere opnieuw bloed moet laten prikken. In sommige gevallen neemt de Peridos servicedesk of het Regionaal Centrum hierover contact op met de bloedafnameorganisatie.
- Er is sprake van twee verzendmethodes voor het versturen van de bloedbuizen:
 1. Haalservice van PostNL
 2. Overige verzendmethode (koeriersdienst).

Per bloedafnameorganisatie geldt één variant. In Peridos is de keuze van de bloedafnameorganisatie voor de verzendmethode vastgelegd. De bloedafnameorganisatie kan éénmaal per jaar wisselen van verzendmethode. Hiervoor is een [wijzigingsformulier verzendmethode](#) beschikbaar. In dit formulier is de uiterlijke datum opgenomen wanneer het verzoek van de bloedafnameorganisatie voor de wijziging van de verzendmethode ontvangen moet zijn. Het Regionaal Centrum mag een tussentijdse wijziging van de verzendmethode initiëren en toestaan. De wijzigingen zullen per 1 januari van het opvolgende jaar worden doorgevoerd.
- Verzending via PostNL: dit verloopt via de haalservice van PostNL, waarbij gebruik wordt gemaakt van het antwoordnummer zoals voorgedrukt op de retourenvelop in de bloedafnameset. Houd er rekening mee dat PostNL de bloedbuizen **binnen maximaal 48 uur** aflevert bij het NIPT-laboratorium. **Let op: het is uitdrukkelijk niet toegestaan de verpakte bloedbuizen in een reguliere of medische brievenbus te deponeren** in verband met onder andere de temperatuurschommelingen in de brievenbus waardoor de bloedbuizen onbruikbaar kunnen worden.
- Verzending via koeriersdienst: hiervoor wordt het adres van het NIPT-laboratorium gebruikt, zie onderstaande tabel. **Let op: zorg dat de koeriersdienst niet aflevert aan het voorgedrukte antwoordnummer op de retourenvelop**, want deze betreft het distributiecentrum van PostNL in Nieuwegein. De koerier dient de bloedbuizen **uiterlijk om 16.00 uur** te bezorgen op het adres van het betreffende NIPT-laboratorium. Bezorging kan uitsluitend op werkdagen. Indien de koerier een

probleem ondervindt met de bezorging van een zending, dan neemt de koerier hierover direct contact op met het NIPT-laboratorium via de bloedafnameorganisatie.

NIPT-laboratorium Amsterdam, locatie VUmc	Amsterdam UMC; Locatie VUmc Afdeling Humane Genetica: Lab Genoomanalyse Research & Diagnostiek Centrum ADORE; ZH 0 J 003 Van der Boechorststraat 6B 1081 BT Amsterdam
NIPT-laboratorium Maastricht, locatie MUMC+	Maastricht UMC+ Klinische Genetica, route 14 Noordgebouw 2K1.042 Centrale Monsterontvangst P. Debyelaan 25 6229 HX Maastricht
NIPT-laboratorium Rotterdam, locatie Erasmus MC	Erasmus MC, afdeling Klinische Genetica GFO Kamer Nb312 Antwoordnummer 8200 3430 VK Nieuwegein

- De bloedafnameorganisatie zorgt dat het afval van bloedafnamesets op een duurzame manier kan worden afgevoerd.
- De eindverantwoordelijk contactpersoon van de bloedafnameorganisatie is verantwoordelijk voor het delen van de inhoud van de digitale NIPT nieuwsbrief (die door de Regionale Centra wordt verstuurd) met de eigen medewerkers.
- Specifieke afleverinstructies en openingstijden rondom feestdagen worden tijdig (uiterlijk één maand tevoren) per digitale nieuwsbrief aan de eindverantwoordelijk contactpersoon van de bloedafnameorganisatie gecommuniceerd. De bloedafnameorganisatie zorgt ervoor dat al haar toegelaten bloedafnamelocaties tijdig op de hoogte worden gebracht van deze specifieke afleverinstructies.
- Bij het vermoeden van een monsterverwisseling of andere problemen, dient er direct contact te worden opgenomen met het NIPT-laboratorium (zie [Hoofdstuk 5. Contactgegevens](#)) en een melding te worden gemaakt bij de Peridos servicedesk (zie [Hoofdstuk 5. Contactgegevens](#)).

3. Werkafspraken voor NIPT-laboratoria

De NIPT-laboratoria werken conform de [kwaliteitseisen voor NIPT-laboratoria](#).

Bloedafnamesets: afname-instructies, uitleveren en voorraad

De NIPT-laboratoria zijn verantwoordelijk voor het actualiseren van de afname-instructies die onderdeel zijn van de bloedafnameset. Indien nodig is hierover afstemming met DaklaPack en de Regionale Centra via de CLBPS. Indien de CLBPS contact moet opnemen met DaklaPack of vice versa, dan dienen de NIPT-laboratoria via het NIPT-laboratorium Maastricht daar direct bij betrokken te worden.

De NIPT-laboratoria zijn eindverantwoordelijk voor het toezien op de diensten van de leverancier van de bloedafnamesets (DaklaPack). DaklaPack zorgt ervoor dat:

- De bloedafnamesets via een online bestelsysteem ter beschikking worden gesteld aan de bloedafnameorganisaties en dat de bloedafnameorganisaties tijdig worden voorzien van de juiste inlogcodes en bestelinstructies;

- Op de website dan wel in het online bestelsysteem informatie staat over:
 - bestelinstructies;
 - de levertijd van de bloedafnamesets;
 - de beperkte houdbaarheid na uitlevering;
 - het maximum aantal bloedafnamesets dat per keer besteld kan worden;
- Bestellingen binnen 24 uur worden afgeleverd bij de bevoorradingslocatie van de bloedafnameorganisatie. Dit is één centraal afleveradres per bloedafnameorganisatie;
- Afgeleverde bloedafnamesets compleet³ en in goede staat zijn en voldoen aan de eisen aan de houdbaarheid⁵;
- Er altijd voldoende voorraad is voor uitlevering aan de bloedafnameorganisaties;
- De lotnummers en barcodes van de geleverde bloedbuizen per bloedafnameorganisatie geregistreerd worden en deze informatie middels een koppeling dagelijks automatisch bij Peridos wordt aangeleverd, ten behoeve van monitoring door de Regionale Centra en het oplossen van operationele problemen rondom de bloedafname door de Peridos servicedesk.

Monsterontvangst

- De monsterontvangst van de NIPT-laboratoria is verantwoordelijk voor de ontvangst en het scannen van alle NIPT-bloedbuizen die arriveren op werkdagen vóór of om uiterlijk 16.00 uur.
- Bij de monsterontvangst worden de barcodes van beide bloedbuizen gescand en wordt een verzoekbericht naar Peridos gestuurd voor het ophalen van de aanvraaggegevens die bij de bloedbuizen horen.
 - Als Peridos de foutmelding geeft dat er geen aanvraaggegevens gekoppeld zijn aan de gescande bloedbuizen, wordt voor de werkwijze verwezen naar het protocol Monsterbehandeling.
- Wanneer het afleveradres voor de bloedbuizen wijzigt, dient het NIPT-laboratorium dit minimaal drie gehele kalendermaanden voorafgaand aan de wijziging door te geven aan de Regionale Centra via de CLBPS en aan DaklaPack. De Regionale Centra zorgen ervoor dat deze informatie zo snel mogelijk, maar uiterlijk één maand voor de betreffende wijziging, via reguliere communicatielijnen aan de bloedafnameorganisaties wordt verstrekt.

Afleverinstructies en openingstijden feestdagen

De NIPT-laboratoria leveren specifieke afleverinstructies en openingstijden rondom feestdagen tijdig (uiterlijk 6 weken van tevoren) per e-mail aan bij info@clbps.nl. De Regionale Centra zorgen ervoor middels de nieuwsbrief aan bloedafnameorganisaties dat deze informatie uiterlijk één maand voor de betreffende feestdagen via reguliere communicatielijnen aan de bloedafnameorganisaties wordt verstrekt.

Instructies bij niet ontvangen van bloedbuizen

Wanneer er op een dag **géén levering** van bloedbuizen is aangekomen, dient het NIPT-laboratorium zelf direct contact op te nemen met de klantenservice van PostNL en de CLBPS hierover te informeren.

⁵ DaklaPack registreert lotnummer en houdbaarheidsdatum van de bloedbuizen bij het aanbrengen van de barcode labels, registreert op welke datum welke barcodes zijn uitgegeven per bloedafnameorganisatie, stuurt geen buizen uit met een houdbaarheid korter dan 6 maanden en geeft de bloedafnamemedewerker de mogelijkheid om de houdbaarheidsdatum te controleren op de lege bloedbuis voor gebruik.

Wanneer de levering van bloedbuizen later is dan verwacht of als er andere incidentele problemen of vragen zijn over de levering, dient het NIPT-laboratorium ook zelf contact op te nemen met de klantenservice van PostNL en de CLBPS hierover te informeren.

Peridos uitslagcodes

Bij de monsterontvangst door de NIPT-laboratoria worden kwalitatieve afwijkingen aan de bloedafname digitaal vastgelegd en gerapporteerd aan Peridos via de daartoe vastgestelde uitslagcodes. Het gaat om de volgende kwalitatieve afwijkingen waardoor geen analyse kan worden uitgevoerd: bloed hemolytisch (code 16), te weinig bloed (code 18), overige nog onvoorziene redenen voor afkeuren monster bij ingangscontrole (code 19).

In het geval van transportproblemen (te laat, gebroken buis, of geheel niet ontvangen) genereert Peridos automatisch een uitslagcode. In deze gevallen (en ook als de aanvraag is ingetrokken) krijgt het NIPT-laboratorium hierover informatie in het OML-O35 bericht van Peridos nadat de bloedbuizen zijn gescand door de monsterontvangst.

4. Tarieven en declaraties voor bloedafnameorganisaties

De NIPT wordt vanaf 1 april 2023 gefinancierd vanuit de Rijksbegroting via het Regionaal Centrum conform het in de Overeenkomst vermelde tarief (het '[standaardtarief](#)'). Dit standaardtarief wordt jaarlijks aangepast. Het Regionaal Centrum heeft een kassiersfunctie in het kader van de uitbetaling van de bloedafname.

De uitbetaling aan de bloedafnameorganisatie vindt plaats door het Regionaal Centrum op basis van een door de bloedafnameorganisatie verzonden digitaal retourbericht⁶ aan Peridos. Hierbij gelden de volgende voorschriften:

- De bloedafnameorganisatie is verantwoordelijk voor het juist, tijdig en volledig verzenden van [het digitale retourbericht naar Peridos](#);
- Op basis van het ontvangen digitale retourbericht genereert het Regionaal Centrum via Peridos een declaratie voor de bloedafnameorganisatie, dit wordt ook wel *self-billing* genoemd. De bloedafnameorganisatie kan niet separaat factureren, behalve in het geval van een nacalculatie van transportkosten, zoals in uitzonderingsgevallen voorzien in de Overeenkomst;
- Het Regionaal Centrum controleert via Peridos of aan [de geldende voorwaarden voor uitbetaling van de declaratie](#) voldaan is;
- Het Regionaal Centrum kan via Peridos een declaratie afwijzen, niet-betaalbaar stellen of betaalbaar stellen;
- Afgewezen en niet-betalbare declaraties worden door het Regionaal Centrum gecommuniceerd aan de bloedafnameorganisatie via Peridos. Niet-betalbare declaraties kunnen door de bloedafnameorganisatie worden herzien zodanig dat voldaan wordt aan [de geldende voorwaarden](#), inclusief vervaldatum. Bij niet-tijdige correctie komt het recht op vergoeding te vervallen;
- Betaalbaar gestelde declaraties worden eenmaal per maand uitbetaald, conform de [betalingstermijn](#);
- De bloedafnameorganisatie controleert de declaraties die door het Regionaal Centrum zijn gegenereerd in Peridos op juistheid en volledigheid ten opzichte van de eigen boekhouding. Indien de bloedafnameorganisatie niet akkoord is met één of

⁶ Het digitale EDIFACT of HL7v2 retourbericht bevat de aanvraaggegevens, verrijkt met de gegevens van de bloedafname voor de NIPT.

meerdere declaratie(s) die door het Regionaal Centrum zijn aangemaakt, bijvoorbeeld omdat deze incorrect of incompleet is/zijn, dan dient de bloedafnameorganisatie dit binnen 30 kalenderdagen na het aanmaken van de declaratiebundel kenbaar te maken aan het Regionaal Centrum, via de Peridos servicedesk;

- Als binnen vijf jaar na uitbetaling van een declaratie blijkt dat de betreffende declaratie ten onrechte is uitbetaald, bijvoorbeeld omdat niet aan de overeengekomen kwaliteitseisen is voldaan, is het Regionaal Centrum gerechtigd het bedrag dat ten onrechte is uitbetaald terug te vorderen van de bloedafnameorganisatie.

Ten behoeve van het declaratieproces worden financiële gegevens van de bloedafnameorganisatie, waaronder de AGB-code als uniek identificatienummer en de bankgegevens van de bloedafnameorganisatie, in Peridos geregistreerd. De bloedafnameorganisatie is te allen tijde zelf verantwoordelijk voor het juist registreren en controleren van haar financiële gegevens in Peridos. Bij een wijziging van de AGB-code, dient de bloedafnameorganisatie eerst contact op te nemen met het Regionaal Centrum. Wijzigingen in AGB-code hebben namelijk gevolgen voor het werkproces.

5. Contactgegevens

Peridos servicedesk	Voor vragen van bloedafnameorganisaties inzake het digitale bloedafnameproces, Peridos, facturatie en contractmanagement. Ook de NIPT-laboratoria kunnen hier voor vragen over de bloedafname terecht.	Bereikbaar op werkdagen tijdens kantooruren, van 8.00 uur tot 16.00 uur, via www.clbps.nl/peridos/servicedesk/ (of via e-mail servicedesk@peridos.nl). De servicedesk reageert over het algemeen op dezelfde werkdag. Informatie over storingen bij Peridos worden centraal via CLBPS gecommuniceerd naar de bloedafnameorganisaties en NIPT-laboratoria.
Regionaal Centrum	Voor algemene (niet technische) vragen, wijzigingen of vragen over contracten	www.clbps.nl/over-ons/regionale-centra/
NIPT-laboratoria	Voor vragen van bloedafnameorganisaties die betrekking hebben op laboratorium-gerelateerde onderwerpen	NIPT-laboratorium Amsterdam, locatie VUmc LGA-NIPT@amsterdamumc.nl
		NIPT-laboratorium Maastricht, locatie MUMC+ NIPT@mumc.nl
		NIPT-laboratorium Rotterdam, locatie Erasmus MC loket.klinischegenetica@erasmusmc.nl
DaklaPack	Voor vragen van bloedafnameorganisaties over het bestellen en leveren van bloedafnamesets	Bereikbaar op werkdagen, van 8.00 tot 17.00 uur via telefoonnummer 0320 748 705 of e-mail info@bestelnipt.nl

6. Wijzigingen bij bloedafnameorganisaties

Wijzigingen contactpersonen/-gegevens bloedafnameorganisatie

Bij een personele wijziging binnen een bloedafnameorganisatie of wijziging van contactgegevens dient de bloedafnameorganisatie dit uiterlijk op de dag dat de wijziging van kracht is, door te geven aan het eigen Regionaal Centrum, via de daarvoor bestemde [formulieren](#).

Wijzigingen bloedafnamelocaties

Een overzicht van toegelaten bloedafnamelocaties voor de NIPT-bloedafname zijn te vinden via [deze zoekfunctie](#). Als de bloedafnameorganisatie een wijziging, aanvulling of vermindering van haar toegelaten bloedafnamelocaties wenst, kan hiervoor ieder kwartaal schriftelijk een verzoek inclusief motivering worden ingediend bij de Regionale Centra via bijbehorende [formulieren](#). Het Regionaal Centrum zal dit verzoek niet op onredelijke gronden weigeren. Bloedafnameorganisaties kunnen niet zonder schriftelijke toestemming van het Regionale Centrum besluiten een bloedafnamelocatie niet langer in te zetten voor de NIPT. Een verzoek tot wijziging in verband met algehele sluiting van een toegelaten bloedafnamelocatie kan altijd worden ingediend.

Wijzigingen van NIPT-laboratorium

Indien een bloedafnameorganisatie een verzoek doet voor een wijziging van NIPT-laboratorium of als een Regionaal Centrum/de CLBPS een voornemen heeft om een bloedafnameorganisatie te laten wisselen van NIPT-laboratorium, dienen de volgende stappen te worden uitgevoerd:

- Het Regionaal Centrum/de CLBPS dient vroegtijdig de NIPT-laboratoria om akkoord te vragen voor de wissel, met inachtneming van de gevolgen voor NIPT uitvoering, vervolgdagnostiek en ketenzorg;
- Na akkoord van het NIPT-laboratorium, wordt de bloedafnameorganisatie op de hoogte gebracht over de voorgenomen wissel met inachtneming van de gevolgen voor het bestelproces van bloedafnamesets en de verzending naar NIPT-laboratoria;
- Het Regionaal Centrum/de CLBPS neemt via de NIPT-laboratoria contact op met DaklaPack voor het omzetten van de account(s) van de bloedafnameorganisatie in het bestelportal;
- De wissel kan drie weken na verzoek ingaan, als de omzetting van het account van de bloedafnameorganisatie in het bestelportal door DaklaPack is getest;
- Het Regionaal Centrum/de CLBPS past in Peridos aan naar welk NIPT-laboratorium de bloedafnameorganisatie de bloedbuizen stuurt.

7. Omgaan met incidenten, calamiteiten en klachten

Incidenten en calamiteiten

Onder incidenten en calamiteiten wordt verstaan een incident of een calamiteit zoals gedefinieerd in de [Wkkqz](#) en het [Uitvoeringsbesluit Wkkqz](#).

Voor zowel bloedafnameorganisaties als NIPT-laboratoria betreffen incidenten of calamiteiten gevallen waarbij:

- Regionale Centra/CLBPS/RIVM een rol hebben in de afhandeling van het incident/calamiteit;
- De continuïteit van het programma prenatale screening onderbroken is/dreigt te worden, waaronder inzet van achterwacht;
- Er sprake is van een (mogelijk) datalek;

- Er een dusdanig andere grote calamiteit is die invloed heeft op het programma prenatale screening of bij twijfel hierover.

Voor zowel bloedafnameorganisaties als NIPT-laboratoria betreffen incidenten of calamiteiten ook gevallen ten aanzien van:

- De kwaliteit, afhandeling of transport van (een) NIPT bloedafname(s);
- De bestelportal, levering of kwaliteit van de bloedafnamesets;
- De digitale afhandeling van de bloedafname.

Voor NIPT-laboratoria betreffen incidenten of calamiteiten ook gevallen waarbij:

- Onjuiste uitslagen zijn gerapporteerd door een technische of menselijke fout.

Wanneer een incident of calamiteit zich voordoet bij de uitvoering van de Overeenkomst, wordt dit door de bloedafnameorganisatie of het NIPT-laboratorium **in een zo vroeg mogelijk stadium (bij calamiteiten binnen 24 uur) schriftelijk gemeld** via de Peridos servicedesk aan het Regionaal Centrum. De melding dient voorzien te zijn van een impact assessment en directe maatregelen die genomen worden om de impact zo mogelijk nog maximaal te beperken.

Klachten

In het geval dat een bloedafnameorganisatie of NIPT-laboratorium een klacht ontvangt van een zwangere of andere derde over de NIPT-bloedafname zoals verricht door de bloedafnameorganisatie, dan stelt zij het Regionaal Centrum uiterlijk binnen vijf werkdagen schriftelijk op de hoogte via de Peridos servicedesk. Het gaat hierbij alleen om het melden van de klacht. De afhandeling van de klacht moet worden gedaan door de partij waarop de klacht gericht is volgens een systematiek, bijvoorbeeld 4O, die volgens die partij passend is.

Bijlage 1. Bestelinstructies bloedafnamesets NIPT

- Ga naar de online NIPT bestelportal via www.bestelnipt.nl/bestel en log hier in*.
- Na het inloggen is er de mogelijkheid een product te selecteren. Automatisch is het juiste product geselecteerd (bloedafnameset NIPT) voor jouw regio (het NIPT-laboratorium waar je aan verbonden bent).
 - Let op: na een wissel van het NIPT-laboratorium wordt door DaklaPack het account gewijzigd. De bloedafnameorganisatie dient dit te controleren vóórdat een nieuwe bestelling wordt geplaatst.
- Vul in hoeveel dozen je wilt bestellen en of het afleveradres nog correct is. Eén doos bevat 20 bloedafnamesets.
- Ter controle wordt nog éénmaal een overzicht gegeven van de bestelling.
- Na het bevestigen van de gegevens wordt de bestelling ingeboekt en verzonden. De levertijd van de bestelling is binnen 24 uur.

*Dit is alleen mogelijk voor aangewezen administrators of medewerkers waarvoor de administrator een account heeft aangemaakt.